

Aan Provinciale Staten

DATUM	24-9-2019	REFERENTIE	M.L. Gerretsen
ONS NUMMER	81F793CD	DOORKIESNUMMER	030-2583759
NUMMER PS	2019RGW93	E-MAILADRES	madeleine.gerretsen@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	-	PORTEFEUILLEHOUDER	Bruins Slot

Onderwerp Statenvrief:

Afdoen motie 103 'Het belang van kinderboerderijen'

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding

In de PS vergadering van 27 september 2018 is bij de vaststelling van de Landbouwvisie de motie 103 'Het belang van kinderboerderijen' aanvaard. Daarmee heeft u ons opgedragen om:

1. het belang van kinderboerderijen voor het bereiken van doelen in de landbouwvisie te bepalen;
2. in kaart te brengen hoe het gaat met de kinderboerderijen;
3. een plan tot eventuele ondersteuning te maken;
4. te onderzoeken hoe kinderboerderijen bij kunnen dragen aan kennis van de boerderij bij kinderen (uit de stad).

Aanpak

Verdiepende gesprekken met beheerders van drie kinderboerderijen in de provincie hebben een eerste inzicht gegeven in hoe de kinderboerderijen en dierenweides bijdragen aan met name het thema verbinding stad / land uit de landbouwvisie en met welke problematiek men te maken heeft. De resultaten van deze gesprekken zijn gebruikt voor het organiseren van een bijeenkomst waarvoor alle kinderboerderijen en dierenweides in de provincie Utrecht zijn uitgenodigd en die gehouden is op 1 juli 2019. Deze bijeenkomst kan gezien worden als eerste netwerk bijeenkomst.

Met deze brief brengen wij u op de hoogte van onze bevindingen.

Voorgeschiedenis

Vaststelling van de Landbouwvisie op 27 september 2018 door PS.

Essentie / samenvatting:

De gesprekken en de netwerk bijeenkomst hebben helder gemaakt dat de betrokkenheid en bevoegenheid van de beheerders van kinderboerderijen en dierenweides enorm is. Omdat de scheidslijn tussen kinderboerderij en dierenweide niet altijd strak is hebben we beiden in het proces betrokken. Vanuit de eigen specifieke kracht verzorgen beheerders educatie over de boerderij aan jonge kinderen. Vaak ook is er sprake van onderhoud van gemeentelijke gronden en speelt men een rol als stagebegeleider en bij re-integratie of dagbesteding. De subsidieverstrekking hiervoor vanuit gemeenten verschilt erg en is niet altijd voldoende voor de opgaven waar

men voor staat. Het werven van vrijwilligers is niet eenvoudig en deze vervolgens 'vast zien te houden' is ook een uitdaging. De bezetting bestaande uit vaste krachten is vaak minimaal en zorgt ervoor dat er naast het uitvoeren en begeleiden van de dagelijkse werkzaamheden beperkt tijd overblijft voor bijvoorbeeld fondsenwerving en subsidieaanvragen, het werven van vrijwilligers en het bijhouden van de laatste kennis over wet- en regelgeving.

Puntgewijs geven wij onze bevindingen met betrekking tot de opdracht van de motie:

1. Het belang van kinderboerderijen voor het bereiken van doelen in de landbouwvisie

De kinderboerderijen dragen met name bij aan het thema verbinding stad - land van de landbouwvisie. Daarmee tevens aan het hogere doel, de transitie naar een maatschappelijk gewaardeerde landbouw. De doelgroep voor de kinderboerderijen vormen de jongste kinderen (t/m ca 10 jaar), zie verder punt 4.

2. Hoe het gaat met de kinderboerderijen?

Er zijn in de provincie Utrecht ongeveer 22 kinderboerderijen en 15 dierenweides. Met name de grotere kinderboerderijen draaien goed, hebben deskundig (deels) betaald personeel en voldoende geld en mogelijkheden om via verbreding van taken (bijvoorbeeld horeca, educatie, zorg (mede gesubsidieerd door gemeenten) e.a.) extra inkomsten te verwerven. Een tussengroep aan kinderboerderijen draait redelijk maar is erg afhankelijk van vrijwilligers en heeft behoefte aan extra kennis (bijvoorbeeld de actuele wet- en regelgeving waar men rekening mee moet houden) en aan een netwerk dat kan resulteren in het genereren van extra inkomsten en beter benutten van kansen. Dan is er een derde groep kinderboerderijen en dierenweides die moeizaam draait. Deze overleven dankzij zeer bevolegene mensen die er veel tijd en soms ook eigen geld in stoppen. Bij hen bestaan vaak zorgen over het voortbestaan als zij het werk zelf niet meer kunnen doen en ook wel over hun eigen gezondheid 'hoe lang hou ik dit nog zo vol'. Op zich krijgen wij wel de indruk dat er voldoende geld te krijgen zou moeten zijn via gemeentelijke subsidies, goede doelen en crowdfunding. Echter niet alle kinderboerderijen en dierenweides hebben voldoende kennis en ervaring om deze bronnen effectief aan te boren en de tijd ontbreekt dikwijls omdat de dagelijkse 'bedrijfsvoering' al intensief is. Samenwerking in een netwerk waar men van elkaar kan leren is wenselijk.

Stand van zaken: Tijdens de bijeenkomst op 1 juli 2019 zijn er al veel concrete onderlinge afspraken gemaakt tussen beheerders om van elkaar te leren. Er wordt ook dankzij deze eerste netwerk bijeenkomst verkend of er een facebookpagina kan komen als platform. Men heeft de behoefte uitgesproken om de samenwerking vast te houden en te versterken.

3. Ondersteuning van kinderboerderijen

Het ondersteunen van individuele kinderboerderijen (bijvoorbeeld door het verlenen van subsidies) zien wij niet als onze taak. Wij richten ons op de landbouw als producent van voedsel en beheerder van het landschap. Als wij het belang en de stand van zaken van de kinderboerderijen in ogenschouw nemen zien wij verdere ondersteuning bij de netwerkvorming wel als een tijdelijke, tot en met 2020, op ons te nemen taak. Wij stellen eenmalig maximaal € 10.000 van de aan de Landbouwvisie verbonden middelen beschikbaar voor het verder vormgeven van een netwerk waar ervaring en deskundigheid bij elkaar komen. Door als provincie een tweede netwerk bijeenkomst te faciliteren dragen we eraan bij dat men elkaar blijvend weet te vinden om ervaring met genoemde onderwerpen te delen en om gezamenlijk kennis in te huren en/of te ontsluiten. Hierbij kan gedacht worden aan het uitnodigen van partijen die betrokken zijn bij korte ketenproducten om te verkennen of agrariërs en kinderboerderijen op dat punt kunnen samenwerken. Wellicht ontstaan er voor beide partijen extra inkomsten, denk aan een markt of uitgiftepunt. Zo'n aanpak sluit goed aan bij het thema stad-land van de Landbouwvisie. Een beheerder die goed is in fondsenwerving kan tijdens een netwerk bijeenkomst de aanpak toelichten. Als netwerk, samen met provincie, kan men ook de VSKBN (Vereniging Stads- en Kinderboerderijen Nederland) benaderen om bijvoorbeeld te vragen welke rol zij kunnen invullen als het gaat om het verspreiden van nieuws over wet- en regelgeving. Wij zullen tevens bekijken hoe we het netwerk kunnen ondersteunen bij het vinden, en vervolgens verbonden houden, van vrijwilligers.

De € 10.000 wordt dus ingezet voor: de organisatie van een tweede netwerk bijeenkomst in 2020, het eventueel verlenen van een opdracht aan de VSKBN voor het (blijvend) ontsluiten van kennis op het gebied van actuele wet- en regelgeving en/of het inhuren van andere kennisexpertise tijdens de netwerkbijeenkomst in 2020.

4. Hoe kunnen kinderboerderijen bijdragen aan kennis van de boerderij bij kinderen (uit de stad)

Het overdragen van kennis over de boerderij is de hoofdtaak van de kinderboerderijen en deze taak neem men ook zeer serieus hebben wij geconstateerd. De educatie is gericht op de jongste kinderen (t/m ca. 10 jaar) en vormt de opmaat naar een bezoek aan de boerderij, al dan niet via school, als de kinderen wat ouder zijn.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Een robuuster / toekomstbestendiger netwerk van kinderboerderijen en dierenweides in de provincie Utrecht. Met deze brief veronderstellen we de motie 103 'Het belang van kinderboerderijen' als afgedaan.

Financiële consequenties

€ 10.000 van de aan de Landbouwvisie verbonden middelen zetten wij in 2020 in voor het verder vormgeven van een netwerk van kinderboerderijen en dierenweides.

Vervolgprocedure / voortgang

Wij nemen het initiatief voor de organisatie van een tweede netwerkbijeenkomst, inclusief het eventueel inhuren van kennisexpertise. In samenwerking met één of meerdere netwerkvertegenwoordigers nemen we contact op met de VSKBN om een eventuele rol in het ontsluiten van actuele kennis betreffende wet- en regelgeving te bespreken. Wij zoeken uit hoe we het netwerk kunnen ondersteunen bij het vinden, en vervolgens verbonden houden, van vrijwilligers.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,